

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 6. Terrena sunt stultitia, puerilitas. Ex Vet. Ex Novo &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Ex Novo.

Mitte te deorsum. Matth. 4. 6. hoc est, in terram, in terrena negotia; cœlestia minime cura. S. Ambros. in Luc. 4. qui, relictis cœlestibus, eligit terrena, voluntarium quoddam præcipitium vitæ labentis incurrit. Baradius t. 3. l. 6. c. 11.

Ut quid perditio hæc? Matth. 26. 8. S. Paulinus ep. 4. suo ipsius damnandus iudicio, quo triginta argenteis vendidit eum, quem mulier, ut ipse taxaverat, unxit trecentis. Sed in hoc perversus, quoddam ipsum vili æstimans Dominum, unguentum illud carè æstimavit. Sic multi magni æstimant terrena, ut omni aurò putent emenda; cœlestia nihil pendunt. Sylveira hic.

Intingat extremum digiti sui in aquam. Luc. 16. 24. Stillâ digiti extremi credit gehennæ flammam extinguere, qui mensuris per totam diem ebrietas non extinxit incendia. S. Chrysol. l. 124. *Qui epulebatur quotidie splendide,* guttâ aquam petit: cur non petit fontem? Cœlestia in mensura volumus, humana sine mensurâ. Naxera in Jos. 1. §. 37.

Quia homo amore visibilibus ab invisibili amore cecidit, sola jam visibilia ex peccati pœna cognoscit; eaque diligit, solis eis inhaeret; & invisibilia, quasi non sint, postponit. S. Bonaventura de reformat. mentis p. 1. c. 16.

Num. 3.

Ex terrenorum amore dolor & labor.

Abiit tristis. Matth. 19. 22. Erat anima huius colligata perfunctoris rebus; ideo contristatur, si aliter salvari non potest, quam quoddam amata dimittat. In omni enim re dimittenda tanta, est vis doloris, atque tristitiæ; quantum amoris inferebat possessa. Nihil enim aliud est ita à regione lancis, ex quo trutinetur amor possessa rei, quam dolor amissa. Sim. Cass. l. 9. c. 46.

Et plangent se super eum omnes tribus terræ. Apoc. 1. 7. Tribus terræ vocat omnes terrena diligentes, & terrena Christo profertentes. Richardus à S. Vict. hic.

Nunquam sine dolore amittitur nisi quod sine amore possideretur. S. Gregor. mor. l. 1. c. 4. Amare aliquid periturum, nihil aliud est, quam finaliter dolere. Quantum enim id, quod diligimus, gaudemus esse habitum; tantum etiam mox dolemus, cum est amissum. S. Cyrillus. Apol. l. 1. c. 9.

O mors, quam amara &c. Si sic est amara sola memoria (mortis) quid erit experientia? cum dolor ex amore causetur. Necessè est, ut in morte tantò major sit dolor, quantum ad hæc temporalia major est amor. S. Bonaventura. l. 33.

§. V.

Terrenorum damna, pericula.

Ex Veteri, & Novo.

Et venit musca gravissima in domos Pharaonis &c. Ex. 8. 24. Israelitica anima lab-

bathizat, dum, remota à negotiorum secularium strepitu, lectionibus, & orationibus vacat. Egyptiaca verò mulcarum ingruentium infestatione percellitur, dum terrenorum actuum inquietudine delectatur. Quid est enim in hac vita laboriosus, quam terrenis desideriis æstuarè? quid quietius, atque suavius, quam huius sæculi nihil proflus appetere. B. Petrus Dam. l. 2. ep. 5.

Quis est homo &c. Deut. 20. 5. Voluit Dominus hos remitti ex castris ad sua; nè desiderio rerum suarum, quibus necdum frui fuerant, remitterent animos in prælio, fugamque capefferent, cum sociorum scandalo, & periculo. Cornelius hic.

Homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho &c. Luc. 10. 30. Nota tempus, quò in latrones incidit: scilicet cum descenderet, non cum ascenderet. Scilicet cum reliquâ cœlestium rerum contemplatione, ad amorem sublunarium deflectit: tunc à latronibus spoliatur, vulneratur. Tunc enim malorum spirituum ictibus patemur, cum à virtute ad vitia deflectimus. Pinna Eth. 66.

Redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. Ephes. 5. 16. Dies enim malos habemus, quando carnalia pro spiritualibus quarimus, terrena pro cœlestibus, pro æternis caduca, præsentia pro futuris. Orig. hom. 1. in Judic.

Seducit habitantes in terra. Apoc. 13. 14. Seducit illos, qui cordis sensum in terra, rebusque terrenis, perpetuò defixum habent. Quorum enim conversatio in cœlis est, hos neque sensus, neque Anti-Christi potentia, decipit. S. Andreas Cæsar. hic.

Ex Patribus, & aliis.

O astutum consilium maligni Spiritus, & principis Mundi huius! quomodo cunctos ad momentanea, & corruptibilia hæc, pertrahit: in oblivionem interim æternorum bonorum homines inducens. S. Ephrem de his, quæ præfens vita &c.

Ad virtutem tendentibus magno est impedimento rerum affectio terrenarum. S. Nilus lib. Ascet.

Nunquam tentationibus carebit, qui terrena dilexerit: sunt quippe opes arma diaboli; tentationum fomentum, exterminium quietis; & perfectioni inimica. S. Laurens. Just. l. de casto connub. c. 6.

§. VI.

Terrena sunt stultitia, puerilitas.

Ex Veteri.

Da mihi de coctione tua. Gen. 25. 30. In hoc contractu significatur; quoddam reprobis propter lenticulam, id est, temporalia, vendunt æternam hereditatem. Thren. 1. 11. *dederunt pretiosa, quæ pro cibo &c.* Hugo Card. hic.

Parvulum occidit invidia. Job. 5. 2. Parvulus dicitur, qui terrena diligit; magnus, qui sola æterna quarit, Hugo Card. hic. Quem admodum turpe est, virum ætate provectum, in cinere, aut pulvere, confidentem puerilia describere; ita turpe, imò longè turpius est, eos,

qui
x f

qui de rebus æternis præfructibus deberent esse solliciti, in rerum terrenarum pulvere volutari; & studiorum turpitudine, professionis suæ fecundare perfectionem. S. Nilus lib. ascet.

Beatum dixerunt populum, cui hæc sunt. Pl. 143. 15. sic iudicant, qui veritatis discipuli non fuerunt. Mundi divitiis præferunt, & cœlestia regna contemnunt: beatitudinem putantes, aut oves foetidas aspicere, aut boves crassissimos possidere. Audite male persuasus audite dementes; in sinistra poni, quæ putatis esse magnifica. Sic enim Prov. 3. 16. legitur: *in sinistra illius divitiæ, & gloria.* Audiamus nunc, quid dicatur de turba Fidelium. *Beatus populus, cuius Dominus Deus ejus.* Psal. 103. 15. Cassiodorus hic.

Qui sectatur otium, stultissimus est. Prov. 12. 11. Hebr. *indiget corde,* Pro otium in Hebræo est *vana* Syrus: *qui festinat post vanitatem.*

Fatuitas stultorum, imprudentia. Prov. 14. 24. Stultorum fatuitas maxima hæc est, quod, improvidi æternorum, de præsentibus tantum commodis gaudeant: imprudentia enim dicitur quasi improvidentia V. Beda apud Cornelium hic.

Sapientis oculi in capite ipsius; stultus in tenebris ambulat. Ecclæ. 2. 14. Caput eminentia quædam est, & suprema totius corporis pars; pedes verò infimi sunt, terramque contingentes. Quando itaque præsidens intellectus purgatus fuerit; superna speculatur, non quæ sunt super terram: ac tunc in capite oculos verè habet. Quando verò mens terrena convertitur, tunc in pedibus habere oculos videtur, circum terræ occupata. Olympiodorus hic.

Labor stultorum affliget eos, qui nesciunt in urbem pergere. Ecclæ. 10. 15. Stulti nesciunt viam in urbem, id est, in Ecclesiam tum militantem, tum triumphantem: quia hærent in via, id est, terrâ, cupidius, & nugis. Ita S. Hieron. Olympiodorus &c.

At tende, ne seductus in stultitiam humilieris. Eccl. 13. 10. Sapientia, & virtus, nulli, licet potentissimo, ad scelus subdi se patitur; sed omnibus heroicè dominatur. Qui secus facit, insipienter agit instar bruti cameli, qui poplites flectit, ut in dorsum onera, eaque ingentia, suscipiat. Sic stultè se humiliant mundani, dum ad bona terrena procumbunt, eaque in dorsum suscipiunt, neglectò Deo, & cœlo. Cornelius hic.

Ex Novo.

Quinque autem ex eis erant fatue. Matth. 25. 2. Una pars Christianorum insipiens est, & in die iudicis stulta probabitur: eò quod divinis, ac spiritualibus, præposuit terrena, & corporalia. Dion. Carthuf. hic. Propterea virgines fatue sunt appellatæ, quoniam circa fatuas Mundi curas vacabant; hic congregantes, ubi minimè est reponendum. S. Chrysof. hom. 51. in Joan.

Stulte. Luc. 12. 20. pro imprudens. Et verè imprudens: quia non providit sibi de necessariis ad salutem animæ. Cajetanus hic, Quia illâ sapientiâ, quæ est donum Dei, caret;

Polyanth. Sacra, Tom. II.

& stulticiâ, puerilitatisque vitio ad impletur restque similis puero, qui poma, & pyra, auro, & gemmis, præligit: sic ipse spiritualibus, & æternis, transitoria, atque carnalia præfert. Dion. Carth. hic.

Filij hujus sæculi. Luc. 16. 8. Dicit eos; qui laudant omnia, quæ in terra lucrosa sunt. Theophylactus hic.

Fericho. Luc. 18. 35. interpretatur *luna;* & designat mutabilitatem rerum temporalium: ex quarum amore excecatur, & stultus efficitur. S. Bonaventura hic.

Ex Patribus.

Quid stultius? quam, relictis cœlestibus, ad terrena intendisse; & posthabitis perpetuis, elegisse ea, quæ caduca atque fragilia sunt. S. Ambros. ep. 17.

An non extremæ dementiæ, & iniquitatis, est? non tantum studii, ac sollicitudinis, in rebus spiritualibus ponere, quantum circa temporalia, & fluxa, monstramus? S. Chrysof. l. 3. adv. vituperatores vitæ monasticæ.

In hac vita nihil ab infanientibus hi differunt, qui terrena res, & brevi duraturas, tanquam in somniis suspicantur. Videntur divitiis affluere, cum nullis affluent: in deliciis esse, cum non sint. Neque ante se deceptos intelligunt, quam ab insania liberentur, quam somnum discutiant. Idem hom. 4. in Joan. c. 1.

Qui sæculo renuntiâsse se meminit; nullum sæculi diem novit: nec tempora terrena jam computat qui æternitatem de Deo sperat. Cyprianus de lapsis circa initium.

§. VII.

Terrenis præpone Christum, Spiritualia.

De rore calii, & de pinguedine terre &c. Gen. 27. 28. Circa Jacob, qui posterioris populi figura est, id est, nostri; prima promissio cœlestis est roris, secunda terrenæ opimitatis. Tertull. l. 3. contra Marcion. c. 24.

Sumite psalmum. Pl. 80. 3. id est spiritualia; & *date tympanum,* id est, temporalia. S. Thom. Aqu. lect. 3. in ep. Rom. 15.

Læva ejus sub capite meo &c. Cant. 2. 6. Læva est providentia Dei circa temporalia bona ad vitæ sustentationem: dextera verò providentia circa spiritualia, quæ conducunt ad vitam æternam. Utraque enim bona DEUS nobis providet; hoc tamen ordine: & temporalia sint infra nos; spiritualia verò, & æterna, supra. Hinc reprobi in die iudicis collocandi ad sinistram iudicis: quia temporalia prætulērunt æternis; & idèd utraque perdidērunt. Figura, ut notat S. Ambros. l. 48. in Pl. 118. Jacob benedictio Gen. 48. 14. Manasses, quod interpretatur *populus oblivionis,* & fuit filius Josephi major, symbolum est eorum, qui in hoc mundo exaltantur, & videntur dexteram tenere; sed apud Deum habent sinistram: quia propter temporalia obliviscuntur Creatoris sui. At Ephraim, quod interpretatur *frugifer,* indicat justos: qui licet sinistram in sæculo tenere videbantur, ad dexteram Christi collocabuntur: commutabit enim manus ad benedictionem

Ggg gg 2